

L a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 52. Zettortdeenâ 28tâ Dezember 1844.

J a u n a s i n n a .

No Rindes, 1mâ Dezember deenâ. Vee mums, tâpatt kâ wissur, schogadd plawas dauds weetas palikke neplautas, tapehz ka pluhdu deht ne warreja peetift. Bet ko pehz Jahneem Deews ne wehleja, to daschâ rettâ weeta schoreif pehz Mahrtimeem warreja darriht. Jo kur no leeleem purwjeem uhdens tik mas dabbusis tâ notezzeht, ka ta augsta purwju sahle stahwejusi wirf uhdena, tur ar yirnu pliff-salnu laudis steiguschees plaut pa leddus wirfû. Wihrs pa deenu kahdu masu wesuminu gandrihf warrejis saplaut un schis feens bes kalteschanas tubliht faufs, arridsan no lohpeem ne mas naw smahdehts, bet tee winnu labbak effoht ehdufchi ne ka to, kas waffarâ bij ismirzis un melâ palizzis. Laudis gauſchi noschehlo, ka ne zil tab-das pfaunjamas weetas ne warr atrast, tapehz ka ar pluhdeem, treschu reis schinni gaddâ, atkal wiffas leijas bij appaksch uhdens, kad salna us-nahje, tâ ka rettâ plawâ wairak ne kâ sahles gallus warr wirf leddus redseht. Ja preeksch Mahrtimea deenas leela sneega fahrta ne buhtu tik ahtri ar leetu aisdshhta, tad warr buht mums taggad wehl wairak feena plauschanas buhtu, jo sneegu wehl ne effam sagaidijuschi. Kaut jelle Deews winnu drihf dohtu un seemas gallâ atkal jo drihf atnemtu, jo ir mehs tik ar beh-dahm us pawaffaras laifu warram dohmaht, ja tas debbes Tehws pats tad ne irr schehligs. Bet winsch, kas schi laikâ dascheem weblejis feenu plaut, kâ gan nekad naw darrihts nedf dohmahts, ir pawaffarâ parahdihs, ka muhsu dohmas newâid winna dohmas, un ka winsch irr gan brihnischligs padohmâ, bet arridsan leels darrischanâ.

W. 5 — r.

• Ehdoles Kahrta dohmas paschâ gabsgallâ.

Gads eet, tas Kungs nahf. Gads ei-joht nemm, lihds nemm spehku un saltumu — jo mehs taggadin gadda gallâ ne effam wairâ tahdi, kahdi bijam gadda eesahkumâ; bet tas Kungs nahfoht dahwa, dohd — dohd jaunibu, kas nebeidsahs — spehku, kas ne dilst — man-tu, kas ne subd — preeku, ko neweens ne at-nemm — meeru, kas eet pahr wissu zittu — dshwibu, kas muhschigi; winsch dohd to muhschigu dshwoschanu.

Preezajeetees tad par to nahkdamu Kungu! preezajeetees par schahdahm winna dahrgahm dahwanahm. Gads lai eet eedams un lai nemm kâ nemdams; to jaw gads ne nems wifs, ko tas Kungs atnesâ, sohla, dahwa, dohd! Mums buhs, mums irr zaur to Kungu Jesu Kristu ta muhschiga dshwoschana! Preezajeetees!

Bet ko tad tas Kungs par to wissu prassa? Winsch to dohd bes wiffas makfas, tik to ween gribbedams, lai mehs eeksch winna tizzam. „Kas tizz un tohp kristihts, tas taps swehts!“ Nu lassitajs, tu jaw effi kristihts, bet kas tad tew wehl atleekahs darrams? Wehl behrns atbil-dehs fazzidams: man buhs tizzeht eeksch winna! Bet kursch kautkahdam tizzehs, to nepasihdams? Kursch tizzehs swescham, nepasihstamam? — Tad nu tew buhs wissupapreeksch winnu pasiht; un kas winnu pasihst, tas ir to pasihst, kas winnu irr suhtijis pasaulê — Deewu to debbes tehwu. Tapehz tad nu grridsan pats Kungs to sakka sw. Jahna ewangeliumâ: „schi irr ta muhschiga dshwoschana, ka winni tewi pasihst, kas effi tas weenigais Deews, un to, ko tu effi sub-tijis pasaulê Jesu Kristu.“

Tad nu Deewu pasiht un atsiht un Jesu Kristu pasiht un atsiht irr tahs muhschigas dsh-

woschanas awots. Bet woi warr pasiht mahzi-
tees, kas nemas newaid? Kas to dohs?

Nu ka tad parabihs — ir to, ka Deews tees-
scham irraid, ir to, ka Jesus Kristus teescham
irr suhtis un atnahis, un bijis un taggadin
wehl irraid pee Deewa labbas rohkas? Scho,
ka Jesus Kristus irr peedsunnis, dsihwojis,
mahziis, zeetis, mirris, augscham zehlees u.
t. j. pr. To skaidri parahda wissa ta kristiga
basniza un draudsiba, jo neweena kristiga bas-
niza ne buhtu un ne warretu buht bes Jesus Kri-
stus, kas irraid sawas basnizas Rungs un gal-
wa. Un kas salka: „neweens Jesus Kristus
naw bijis,“ tahdeem arri tas jafalka: „neweena
kristiga basniza im draudse newaid.“ Bet kri-
stiga basniza teescham irraid, tad nu arridsan
Kristus teescham irr bijis scheid semmes wirsu,
buhdams ta weeniga Deewa weenpeedsunnis
miblais Dehls. Un nu, ja tad irr bijis, kas
suhtis pasaulé, tad ir buhs kas winnu suhtijis,
tas irr, ja Jesus Kristus irr bijis un dsihwojis,
un wehl irraid sawas basnizas Rungs un galwa,
tad arri tas weenigais Deews teescham irr bijis
un teescham irraid!

Un ar Deewu sawu Rungu taggadin gads
galla „gribbam beigt,“ ar to paschu jaunu gaddu
„gribbam fahkt!“ Amen.

- Vadohms meitahm, kas gribb wihru
dabbuht.

Sawadu Deews raddijis wihru, sawadu seewu.
Katrarn sawada dabba. Deews dewis wihrarn
leelaku neefas un garra spehfu. Kad wihrs
peeliks rohku flahit pee arkla, pee iskapts, sa-
wadi jaw darbs ees no rohkas, ne ka kad see-
wa pee tahda darba puhlesees. Sawada gu-
driba wihrarn, sawada seewischkim; schim, ka
falkams wahrds mahza, garri matti, bet ihfs
padohms, daubs wahrdu, bet mas apferschanas.
Bet weena leeta seewischkis wimm wihru nohst,
prohti eeksch tam gohdu prast. Seewischkis
proht gohdu, bet wihrs allasch beskaunigs un
nekaunigs. Kur wihrs smeedamees beskaunigs
wahrduis laisch no muttes ahra, tur gohdigs

seewischkis nosarkst waiga, un lai to nositt, gob-
diga meita tahduis wahrduis ne runnahs, ka
wihrs tohs runna. Ta Deews — zit es Deewa
darbus prohtu sihneht — seewischkim un wi-
rischkim to dabbu dewis. Bet scho Deewa dah-
wanu, kaunigu firdi, dasch seewischkis atmett
nohst, un tad man dohmaht, tahds naw nej
wellam wehrtis. Mauka, wissgruhtaki nes-
fams wahrds, fo seewischkim warr doht dsit-
deht. —

Pee mums brihnuma stikkis notizzees. Kahda
meita eedohmajusees wihru dabbuht, un schi
sahf labbinahit puiffi fewim flahit. Peez deggo-
schai pagalei zittu pagali flahit, un ja schi ir pa-
slapja buhtu, taichu ta pa laikam sahfs degt. Ta-
patt schim puiffim bija. Meita ar to puiffi kohpa
gullejusi, sahfl schehlotees ta ne effohts weena un
stahjabs puiffim wirsu, lai tas puiffis to nemm,
Un ne bija arri meita weena, jo bija labbu beesu
lakkatu ap wehdaru aptinnusees. Katra mehne-
scha beigas meita peerinnahs kahdu lakkatu woi
dweeli flahit, un meitai eta mehnesi irr ittin labbi
fo nest pee sawa aptih:a wehdara. Schi stah-
jabs puiffim wirsu to nemt, schis ne nemm. Ces
nu meita us pagasta teefu; puiffis ne leedsahs
pee meitas bijis, bet winsch gribb nogaidiht kristi-
bas un tad kahsas turreht, ka taggad pa wee-
tahm eenehmuschees darriht. Bet saimneeki,
raddi, pagasta teefa tahdu negohdigu buhscham
ne gribbedami redseht, stahjabs puiffim wirsu ar
tahdu stipru usstahscham, ka schis laujabs ee-
teiktees sawu behrnu ne list kauna un mahiti ap-
nemt. Aliseet pee mahzitaja, isfalka preeksch
mahzitaja ka tee pehz firdspatilschanas kohpa eet,
un nosauz trihs reis pahri basniza, neweens ne
runna prettim un mahzitajs falaula pahri. Gai-
da nu wiffi kristibas; brest jauna seewa jo prob-
jam, bet ta ar lindrakeem ween gull un mohdiga
buhschana! sagrohichahs wehders brihscham us
weenu, tad atkal us zittu puiffi. Zittas seewas
sahf jauno seewu pahrsmeet, ta effohts wehja
peerihjusees pilna, un til jaw ta dsendeschoht
kahdu siksparni. Jauna seewa raud, ka win-
nas behrniu ta lemno un draude seewas apsu-
dseht pee pagasta teefas; bet schis flabbina wee-

nabi ween, buhdamas kahras us tahm kristi-
balm. Prassa jaunai seewai woi ne buhschoht
wezzu mahti paraudsicht, tik jaw buhschoht grub-
ta dsemdeschana tai buht, ka naw paschai jamirst
ar grubtu dsemdeschanu, bet ne rauga schi to
wezzo mahti. Nahf darba laiks, seewahm dar-
rischanas us laukeem, jauna seewa paleef mah-
jās fawu grubtummu nesdama un apflust walloda.
Ze pehz 3 woi 4 neddelahm, jauna seewa sakka
tā: juhs manni pahrsinehjat, tatschu Deews
jaunus dehlus man dewe; biju sehnes meschā,
tur nedsihws behrninsch man peedsimme un es
kaunedamees no jums to aprakku weena patte
kappōs. Nu seewahm ko brihnotees, bet weenā,
dauds behrnu mahte, sakka tā: Neeki, neeki, ko
klaufait neeki! un nu sahl kalt wihram ausis wis-
fu dsemdeschanas buhschanu un stahjāhs tam
wirfū lai schis eet to behrnu raudsicht. Wihrs
nemn seewu ar gwalii un wedd to us kappeem
prohjam, lai rahda weetu, fur lihki glabbajusi.
Schi parahda to weetu. Maks schee nu lihkim
pakkaf, un atrohn wahzeliti ar behrnu. Schē
mekletajeem ko gribbeja?! Bet, ta dauds behr-
nu dsemdetaja atkal gull preekschā un sakka neeki!
tas behrns jaw sennaf semmē gullejis, nej 4 ned-
delas! Wianna buhs zittu behrnu eerakkusi tai
weetā. Sahfs mekleht par kapsehti un atrad-
dihs weenejus kappus iswanditus; mekle mekle-
taji tahlaku un schi negohdiga blehde un beskauna
rittigi zittu behrnu isnehmufi un to zittā weetā
aprakkusi. Ne warr schi beskauna nu wairs fa-
wu besdeewibu slehpt. Luhdsjāhs wihru, luh-
dsjāhs seewas, bet schee to grehzineezi aiswedd
us teefahm, un schihs pawehlejuschas, tai fa-
willt sinnamā weetā ar farkani eesilteem bohsta-
beem to mahzibu: Blehdim blehscha alga!
Wihrs meklejāhs schkirschanu, ne sinnu, ka ta
leeta wehl beigsees. Bet to sinnu, ka schi jaw
trescha meita, kas meklejussees ar wiltu puifi se-
wim par wihru dabuht, un ka pagasta teefas
labbi darritu, ja tahs papreekschu no wezzahm
mahthem katru meitu listu papreekschu ismekleht,
kas sakkahs tahdu lauschu buht, un nahf pee tee-
fas pehz wihra mekletees.

W. P.

• P a t e i z i b a.

Parlabban esmu meklejis par schi gadda awi-
sehm katru lappinu zauri, redseht kas jelle pee
katras lappinas fawu galwinu buhs publejis,
un atraddu ka tikko, tikko esmu eespehjis fawu
wesumu iswillt lihds gallam. No manneem am-
mata beedreem no simteem, tikween feschi man
paligā nahfufchi! Nerretas mahzitajs Wagner,
Birschumuischas mahzitajs un prahwests Lund-
berg, Subbates mahz. Bok, Dalba mahzitajs
G. Kupffer, Rindes mahz. Zillner, Chdoles
mahz. Schmidt. Sakkinu Amen, zits mahzitajs
mums schinni gaddā naw palihdsejis. Bija pub-
linsch leels katrai lappinai doht un eegahdaht
fawu teefinu! Kas mannus ammata darbus
pasihst, tee ihpaschi mannun palihdsejuschi, prohi:
tee skohlmeisteri no mannas draudses J. Beier,
W. Wenschkewitz, J. Kahnberg, Put-
trin, tas teefas skrihweris A. Jankowski;
wehl paligu man pasneegufchi no zittahm drau-
dsehm tee skohlmeisteri Strauchmann, Birk-
mann, Schulmann, Grohschal, Berg-
mann, un atkal teizamais paligs A. Leitan,
un tad wehl tee rakstijaji, no Nerretas C. M—r,
no Elkesemes E. L., no Ilmajas, dseedatajs
J. D., tas aprinku teefas peesehdetajs Jehkab
Sible. Mas wissai to rakstijaju ne buhtu, 21
pa wissam, bet dasch no scheem tik ihfu sinnu
mums atlaidis. Pateizam katram rakstijajam
firsnigi un luhdsamees fawu palihdsibu mums ir
nahfoschā gaddā ne atraut, un arri zitteem prah-
tu un firbi us to greest un lohziht, kahdas sin-
nas par to, kas winnu widdū woi winnu kaimi-
nōs notizzees, mums atlaist. Deews tas Kungs
lai irr ar mums wisseem! Rakstijahs Jelgawā,
tai 24tā Dezember 1844.

W. Pantenius,

Jelgawas Latw. draudses rihta mahzitajs un
Latweeschu awischu apgahdatajs.

Teefas sluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp no Dobbeles pagasta teefas pehz Kursemmes sem-
neeka likkumu gramatas 493 J. wissi tee, lam kah-

das prassischanas buhtu pee ta zittkahrtiga Pehterwaldes meschafarga Meeku Indrik Birkwald un winna seewas Unlihses, kas zaur teesu schkirti, zaur scho us- aizinati, pee saudeschanas sawas teefas ar sawahm prassischannahm lihds 3schu Webruar 1845, kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikts, scheid pee- teiktees un seer as prassischanas peerahdiht, jo pehz schi termina ne weenu wairs ne klausih. Dohbeles pagasta teefa, tai 2tra Dezember 1844. I

(L. S.) ††† Bränke, pagasta wezzakajs.
(Nr. 731.) ††† Raß, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis 2c. 2c. 2c., tohp no Brozzenes pagasta teefas wissi tee, kam labdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta Brozzenes fainneeka Upscheneeku Mikkela, par kurra mantu magafshnes: un zittu parradu dehl konturse spreesa, us aizinati, ischetri neddelu starpä, prohti lihds 3schu Janwar 1845, pee schihß pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaß neweenu wairs ne klausih. Brozzenes pagasta teefa, tai 4ta Dezember 1844. I
(Nr. 94.) ††† Slakter Mikkell, pagasta wezzakajs.
Leuckart, pagasta teefas srihweris.

Wissi tee, kam labdas taisnas prassischanas, woi mantofchana, jeb zitta labda dalliba buhtu pee tohs atstahtas mantas ta pee Aprikkes pagasta peerakstia

nomirruscha Wittu Frohdsineeka Indrik Treumann, tohp us aizinati, lihds imu Merz 1845 pee Aprikkes pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaß ne weenu wairs ne klausih. Aprikkes pagasta teefa, tai 21ma Dezember 1844. 3

††† Wannag Reblidh, pagasta wezzakajs.
Norst, pagasta teefas srihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Wissi pee Preekules un Preekul=Uffites peerakstia pagasta lohzeckh, kas ar notezzejuschahm galwas: grab- matahm jaw senu zittur usturrahß, tohp zaur scho us aizinati, 6 neddelu starpä Preekules muischä atnahlt un sawas pagasta nodohschanas aishwafahß, zittadi ar winneem un ar teem, kas winnus peeturrejuschu, ta darrihß, ka likkumi par scho lectu spreesch. Pree- kulä, tai 21ma Dezember 1844. 3

Zurdeiku muischu, Leischöß, Schauses aprinti, 5 juhdes no Zelgawas, warr us arrenti dabuhß. Klah- takas sinnas dabu Zelgawä, srihwerä eelä, dischler- meistera Nachals nammä. 3

Krohna Wezz=Sehrpilles muischas waldischana sin- namu darra, ka to lihds schim Jesus debbes=brauk- schanas deenä Wezz=Sehrpille turretu tirgu turpliffam ne debbes=braukschanas deenä, bet tai deenä pehz debbes=braukschanas turrechß. I

Muischas waldischana.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgä, tanni 18ta Dezember 1844.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Rv.		Rb.	Rv.
I jauns dahlderis gelbeja	1	33	I pohds kanneru tappe malfahß ar	1	—
I puhß rudsu tappe malfahß ar	1	45	I — linnu labbakas surtes — —	1	80
I — kweeschu — —	2	26	I — — flittakas surtes — —	1	60
I — meeschu — —	1	5	I — tabafa — —	—	65
I — meeschu = putrainu — —	1	60	I — dselses — —	—	75
I — ausu — —	—	70	I — sweesta — —	2	70
I — kweeschu = miltu — —	3	20	I muzzä filku, preechu muzzä — —	6	50
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	80	I — — wihschnu muzzä — —	6	75
I — rupju rudsu = miltu — —	1	45	I — farkanas fahß — —	7	—
I — firnu — —	1	60	I — rupjas leddainas fahß — —	6	—
I — linnu = sehklas — —	3	25	I — rupjas baltas fahß — —	4	25
I — kanneru = sehklas — —	1	50	I — smalkas fahß — —	4	—
I — linnenu — —	5	—			

Br i h w d r i k k e t.

No jührmallas gubernementu augstas waldischanas puffes: Waldischanas=rathß U. Weitler.